

Škole podrške

Izveštaj o provođenju projekta Škole podrške

Projekt "Škole podrške: učenje za otpornost, inkluziju i mentalno zdravlje u školama Sisačko-moslavačke županije" trajao je od svibnja 2022. do travnja 2023. godine te se provodio u suradnji Foruma za slobodu odgoja i Ureda UNICEF-a za Hrvatsku s ciljem osnaživanja škola, učitelja i učenika u Sisačko-moslavačkoj županiji za razvoj otpornosti, inkluzivnost i podršku mentalnom zdravlju.

Na kraju projekta poslali smo upitnik nastavnicima koji su bili uključeni u projekt da nam daju povratne informacije. Oni su provodili aktivnosti i radionice koje su prvenstveno bile usmjerene na razvoj otpornosti, osnaživanje i suočavanje s kriznim situacijama. Kako bi se pripremili za to, sudjelovali su u raznim edukacijama, seminarima i supervizijama te su im dani mnogi materijali na korištenje. U ovom izvještaju dajemo uvid u njihove dojmove o sudjelovanju u

ovom projektu te koje prijedloge imaju. Upitnik je ispunilo 41 nastavnica i nastavnika iz 23 škole od njih ukupno 35 koje su sudjelovale u projektu.

Svaka škola se drugačije organizirala po pitanju provođenja radionica pa su tako neke provodile radionice s više cijelih razreda, a neke škole su organizirale manje grupe podrške. Generalno gledano, udio djevojčica koje su sudjelovale u radionicama se kretao između 21% i 83%, s time da je 14 škola imalo više od 50% sudionica, a dvije škole su imale samo jednu ili niti jednu sudionicu jer te škole pretežito pohađaju dječaci.

Nastavnici su imali priliku sudjeovati u mnogim aktivnostima i edukacijama unutar projekta, a većina njih je pohađalo edukaciju „Kurikulum otpornosti“, slušalo webinare Foruma za slobodu odgoja, provodilo radionice („Protresi!“, „22 ideje za otpornost“, „Tvoja supermoć“, Bilježnica), uvrstilo program Škole podrške u kurikulum, išlo na supervizijski susret u Sisku te su surađivali unutar tima i razmjenjivali znanja. Neki su radili i dodatne aktivnosti, poput izrade dodatnih materijala za provedbu radionica u grupi podrške, kreiranja novih radionica na temelju dobivenih radionica i edukacija Foruma te sudjelovanje u organizaciji i provedbi radionica za nastavnike i njihovu edukaciju.

Škole podrške

Od svih aktivnosti u kojima su sudjelovali, nastavnici su izrazili da su im najkorisnije bile **edukacije i webinar** jer su im bile zanimljive teme i naučili su nešto novo. Dale su im dobar primjer prakse i dobru podlogu za daljnji rad. Najviše su istaknuli Osnovni seminar medijacije i nakon toga Kurikulum otpornosti.

„Edukacija Pilot program za rad s ranjivim učenicama i učenicima mi je bila jako korisna zbog nekih novih saznanja i novih metoda rada koje su prikazane.“

Bili su zadovoljni i **materijalima** koje su dobili, posebice s „22 ideje za otpornost“ i „Protresi.“ Radionice su im bile dobro razrađene i primjerene te su im poslužile kao inspiracija za samostalno kreiranje radionica.

„Zbirka radionica bila mi je inspiracija i za samostalno kreiranje radionica, davala mi je smjer i bila korektiv.“

„Korisne su bile Bilježnice jer su se sramežljivi učenici mogli izraziti i pismeno. Također su pozitivne bile radionice iz Tvoja super moć i 22 ideje za otpornost gdje su se učenici mogli upoznati s aktivnostima koje će im moći pomoći dalje, poticati na rad, osnažiti i usmjeriti njihove stavove u pozitivnom smjeru te pokrenuti ih da pozitivno gledaju na sebe.“

Jedna nastavnica je navela i da joj je bilo korisno otkriće korištenja asocijativnih karata u svom radu jer su u velikoj mjeri pridonijele poticanju mašte, boljem upoznavanju, komunikaciji, prisnijem odnosu i u konačnici kvalitetnijoj i učinkovitijoj interaktivnosti radionica.

Škole podrške

Korisno iskustvo im je bila i sama **provedba radionica** najviše zbog toga jer su primjetili koliko su pomogle učenicima i učenicama, pogotovo nakon mnogih stresnih situacija koje su ih zadesile (pandemija, izolacija, potresi...). Pomogle su im da nauče upravljati svojim emocijama i ponašanjem, kako da budu samopouzdaniji i kako da reaguju u određenim neugodnim situacijama. Rekli su da su radionice učenicima bile poticajne i motivirajuće. Također, u nekim slučajevima, radionice su pridonijele zbližavanju nastavnika/ice i učenika te poticanju međusobne komunikacije.

„Najkorisnija mi je bila provedba radionica s učenicima i učenicama zbog toga što smo učenicima dali mogućnost da kroz radionice govore o svojim osjećajima i iskustvima s različitim osjećajima. Korisno mi je bilo i sudjelovanje u grupi podrške u učenju za učenike i učenice u ranjivom položaju zato što su ovdje učenici dobili mogućnost za rad i napredak u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima.“

„Provedba radionica u grupi podrške i u razrednom odjelu na Satu razrednika bila je izuzetno korisna i meni i učenicima u zbližavanju, upoznavanju sebe i drugih i stjecanju emocionalnih i socijalnih kompetencija i otpornosti.“

Razmjena iskustava s drugim nastavnicama i nastavnicima im je također bila vrlo korisna. To im je bilo korisno radi rješavanja tekućih problema, ali i jer su saznali s kojim su se poteškoćama drugi susretali pa da onda mogu u svom radu predvidjeti kako reagirati na slične poteškoće ako se i njima dogode.

Na kraju, nastavnici i nastavnice izrazili su i **osobnu korist** od sudjelovanja u ovom projektu. Primjerice, neki su naveli da znanja koja su dobili u Osnovnom seminaru medijacije koriste i privatno u svojim odnosima. Nakon edukacija su se osjećali osnaženo i kompetentno te su puno toga naučili o sebi.

„Jako koristan mi je bio osnovni seminar medijacije koji primjenjujem u jednom zahtjevnom odnosu, a kroz primjenu kojeg vrlo i sama napredujem.“

„To mi je bilo najkorisnije, zbog mene same, jer sam ja osnažila, znam tko sam i moja djeca i učenici znaju da sam tu za njih, znaju da ćemo mirnim putem pronaći rješenje za nastale probleme i sukobe.“

Škole podrške

Pitali smo ih i **kako su se osjećali** primjenjujući aktivnosti vezane uz mentalno zdravlje i osnaživanje djece, na što je većina odgovorila da su se osjećali zadovoljno, uspješno, sretno, ponosno i ispunjeno. Osjećali su se korisno, motivirano, osnaženo i sigurno. Primjetili su da su te aktivnosti poticale učenike i učenice na pozitivnu promjenu, da su bili osnaženi i da će imati dugoročnu dobrobit za njih. Bilo im je drago da je na taj način pružena pomoć učenicima i da im je dano do znanja da nisu sami, da su nastavnici/e tu za njih. Učenicima je uglavnom bilo drago pričati o emocijama i prihvatili su teme radionica, no neki se nisu osjećali ugodno pričati o svojim emocijama, no navela je nastavnica da je to vjerojatno zbog toga jer ih se prije nije poticalo na to. Nastavnici/e su svakako dobili bolji uvid u njihove osjećaje i dobro su se osjećali zbog toga, no nekada im je bilo teško čuti teške životne priče učenika. Neki nastavnici/e su se osjećali napeto kad su provodili aktivnosti jer nisu znali kako će učenici reagirati na njih. Neki su se osjećali i nesigurno i zabrinuto, bilo zbog manjka radnog iskustva ili su se brinuli hoće li kompetentno moći provesti aktivnosti. Izjavili su da je i njima potrebna pomoć te da su dobili našu podršku kroz edukacije, razgovore i materijale. Puno su naučili o sebi te su usvojili nova znanja i vještine. Nekima je to pomoglo i u radu s roditeljima.

„Kao pedagoška djelatnica uvijek sam zadovoljna kada potaknem bilo koje dijete na pozitivnu promjenu - bilo to promjena u ponašanju, razmišljanju ili stavovima. Kako ovo vrijeme nije "normalno vrijeme" ni problemi nisu "normalni", a tim više što je pomoć potrebna i nama odraslima. Kroz rad i edukacije za rad s učenicima i mi smo puno naučili te si dozvolili da procijenimo sebe, dozvolimo si priznati vlastite strahove i dozvoliti si da ih prerastemo.“

„Osjećala sam se zadovoljno jer je bila dobra interakcija, učenici znaju da nisu sami, da smo tu za njih kao pomoć u rješavanju brojnih problema i da nam se u svako doba mogu obratiti. Mislim da počinju drugačije razmišljati o prijateljstvu, suradnji, empatiji i komunikaciji međusobno i sa svojim nastavnicima.“

„Osjećaj je bio dobar jer sam pomagala djeci da se lakše snađu u školskim uvjetima, a posebno me razveseli kad dođu i pitaju kada imamo radionicu.“

„Sve su radionice bile korisne, ne samo učenic/i/a/ma, nego i meni, u smislu osvještavanja problema mentalnog zdravlja i boljeg nošenja s posljedicama kriznih situacija kroz koje prolazimo.“

„Aktivnosti su osnaživale i mene samu.“

„Pozitivno, sretno kao i učenici.“

Škole podrške

Na kraju, pitali smo nastavnike/ce da navedu ako imaju neke **prijedloge** ili dodatne komentare. Od mnogih smo dobili zahvale i upite za daljnjom suradnjom te je izražena želja i nada da će i druge škole i nastavnici/ce dobiti priliku da sudjeluju na ovom projektu. Neki su naveli da bi bilo dobro pokušati uključiti više djelatnika škola kako bi se uključio i veći broj djece. Smatraju da treba više raditi s ranjivim učenicima i kako je jako važno da se na njih fokusiramo. Potrebno je i pratiti aktualne teme jer ih je pogodio slučaj u Srbiji (masovno ubojstvo u školi od strane učenika) pa smatraju da je potrebno educirati o tome kako razgovarati i postupati s učenicima koji su potencijalna opasnost za sebe i/ili druge te kako im pomoći.

„Želim Vam zahvaliti na prekrasnom iskustvu! Poželjeti Vam još puno ovakvoga rada koji će pomoći mnogima u radu, ali i odrastanju. Ne odrastaju samo djeca, naši učenici, već i mi zajedno s njima.“

